

עין משפט  
נר מצודה

[illegible]

## רבינו חננאל

ואקומאט אפילו לרנן  
דעמשייטס סכסכע בחקתו  
ראש ודבר, משום דריא  
קאמט, אבל בית דריא  
דירע קער, אפילו דריא  
מזר (וואסאנא בית דריא.  
אבל מקרי בית דריא עד  
שיאז לא רע אומט על  
דא אומט לוי שכן יונתן  
מ"ן, אומט מר שטוי מן  
המזרח וכן מקריה דריא  
היא אב דברא בית דריא  
קרא בית, מזרח, שנאמר  
ותבסמך על מזרח בית  
מקרי, שנאמר כי הבנה  
למי חרש. אינו נחלת  
שנאמר כי מקור בית  
מושב וכו'. וכתיב בערתי  
מלחמה, מי האיש אשר  
בנה בית חרש. נענינם  
כתוב נחל נהא לי בית  
שנאמר כי מקור בית  
משתטחין בו ואין מקור  
בו עירוב. מאן כהן, טעמא,  
ידעין דאין בית ארבע  
אומט על ארבע אומט  
לדריא. אלא בית ארבע  
מבן עירוב, בו וקיימא  
כדי עירובי חצרות כד  
השנוה שנאמר כי  
ביתר שמכביר, (והא)  
בית וסאן בו רע אומט,  
אבל ערע אומט שמכביר.  
ואין שטח אומט לערוב  
שתי עיריות, שטח אומט  
לדריא וחו לדריא,  
לדריא במוצגות אומט  
ואין האומט השטחין  
תחילתו בו, ואקומאט אן  
בו דין חלוקה מבן בית,  
שיש בו חלק בתוה. יא  
דא ראמר בו אומט חצר  
תחילתו פני מחציה, רע  
חטא אומט ינן רע אומט  
לכל פתח חצות השאר  
חלק פתח בית, רע מלי  
בית וקא לדריא, אבל  
היא אינו דלמסתר רע  
לית ליה כחזי. חטא  
גבואה מבן אומט מועטה  
בכרית נכחמה.

**סוכה פרק ראשון סוכה**

**רא"ן** עושים אותו קיבור בין שתי עיריות. מימה היא בית מאי עיניהם לר"מ דאמר פסק כ"ד מעברין (שיריון דף נז. נסח) נותנין קרפף לזו וקרפף לזו בלא בית כך היא וכן לרענן אליבא דרז הו"א דנמנמא ויחיא בר רז דאמר קרפף אחד

ואין עושין אותו עיבור  
ולא רבנן אפילו תימני  
קאמרי רבנן ה"ה א  
אמאי היא אבל לגבי  
אמות דידן כו' אינש  
אמר מר פ' א  
המעקה ואין מטמא  
ערי חומה ואין  
המלחמה מ"ט רבית  
משמע מערכין בו ואין  
דלא עיבור מ"ט רבית  
מניחין בו עיבור  
מ"ט רבית גר' א  
עיבורי חצירות כחצוצ  
ההואן בה עיבורי חצירות  
בבית שער א עיבור  
יהודי שם א עיבור  
חצירות בבית שער  
שכמכבין ואין עושין  
כבורגני דאפי' חצירות  
ואין האחין והשותפין  
בית ד' אמות לא איש  
והתנן אין חולקין  
ארבע אמות לו  
אלא אימא א'ין בו ד'  
רב הונא חצר לפי  
חסדא אמר 'נותן  
אמות והשאר חולקין  
בית דלמהו א'  
המיל' דלמיטור קא  
חצר: היתה גבוהה  
למעטה כברים וכס'

המונולגים בתוך שבעים אמה ושירים הולך בדמוכה פרק עושין  
פסין (שם 79 כה.) ומיהו אין נראה שישבצ ביה כעיר לגמרי לימן  
קרקפ לבית אחד בפני עצמו לר"מ ולרז הוא אליבא דרבנן לימן  
לאני בחים בלא עיר קרקפ וזו וקרקפ וזו ושע"ש נלחייא בר בר  
אבהו דרבנן הוי כעיר לגמרי שנותנין לשע"ש בחים בלא עיר  
קרקפ אחד לשתימן דאי לאו הכי עיר שאין לה חומה במה יחשברו  
הבנים לימשבצ אחת אם לא על ידי דמיתבעו כל אחת ואחת בתוך  
שבעים אמה ושירים של חצרתה דאין סביר להלכך שיגיע זו לזו:  
ואע"פ

הפתחים כאורך עלייה וכו'ן עולים כסולם אחד למרפסת ודרך  
 עירוב. דלא חזי לרייה של היצא וכנסם עורב עליו: **אלא הכי קא**  
**נחש** הכתים שבה ולפוקין בית ששנאר אחרת שאין מרפסן. וישופין  
 ששנצוי בזה: **ורבין**. לריף ששנאר מן ערבה וקוים לשומרי  
 מתעברין עמה: **למאלייהו**. לניית לילה לאדם אחד: **הא לא חזי**  
**דין חלוקה כחור**. ומחו דין חלוקה כדרכו הנוט וירי חסד: **מל**  
**אחין** ביניהם והנוט שלשה פתחים וזה הנוט כנגדן בית:  
 וטע' **ג'** חלוקה כמנין שלשה פתחים וזה הנוט ריע' לפי שהחזר  
 ומכניסן משאיותיהן ויפדקין לפני פתחיהם לפיכך חזר מתחלקת  
 כנגדן מן הפתח והלאה ורחבן כדומב הפתח ואפילו הוא רחב  
 קטן וה הפתח וזה' **אין** פתחו דין חלוקה ליעול כחזר לא כרבי  
 וקא' ומצוי ליה לחזר לפקד משאו: **היום כזוהא מעשים**. מסיקין  
**רפא למעשה**. למעט גובה חללה מר' ונחין בקרקעיהם להגביה:

וְאֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ עֵיבוֹר בֵּין שְׁנֵי עֵיירֹס. דְּמֵן בְּמִסְכַּת עֵירוֹבִין דְּקָ (מג.) וְנִמְנֵן קֶרֶפֶס לְשֵׁנֵי עֵיירֹס אִם יֵשׁ לוֹ שְׁנַעֲסֵי אִמָּה וְשִׁירִיס וְלוֹ שְׁנַעֲסֵי אִמָּה וְשִׁירִיס עוֹשֶׂה קֶרֶפֶס לְשִׁמְיָהּ לְהוֹת אַחַת. שְׁנֵי עֵיירֹס הַמְּבֻדְּלוֹת וְזוֹ מִזוֹ קִמָּ"א אִמּוֹת וְשִׁלְשׁ רֵשׁ בְּאַמְנַע בֵּית נִמְלֵא אוֹתוֹ בֵּית

נעשה אותו בית כבידור לכן כלשה  
עובדה שכרסמה בולט ומגשרת  
להיות שמירה כחמת ללן בלחת  
שיבו שמירה לו כד' אמות ומונה  
אלפים מחוזה לכן ואם יש בית  
מחות מד' אמות אינו חשוב לנרפס:  
ואין כהאין או השופטין חולקין בו.  
קציד השחא שאין יוכלין לכרף.  
אם זה תלמן לפי שאין לו כד' לזה  
וכדי לזה: לימא רבי היא. דלף  
חשיב סוכה בדר מד' אמות: ולא  
רבנן. דרי היכי דמכשרי בסוכה  
אלמא כללית היא והוא הדן לכל מיני  
דבית: כולסה בית כשיב כזה.  
מחות ביתא (דברס ו) כי תבנה  
בית חדש (שם כג) וכל אשר לו הבית  
(ויקרא יד) כי ימכור בית מושב (שם  
כה) אשר בנה בית חדש (דברס כ):  
הכי גרסין אין מערבין ואין  
משפספין בו ואין מניחין בו עירוב  
דלף חוי לדירה עירובי תצרות אין  
מניחין בו כלל עירובי מבואות מניחין  
בו כו': דלף חוי לדירה.  
וטעמא דעירובא מפרש בעירובין  
(דף מט.) משום דירה דבית שטמין  
בו הפס על עירוב הוי כאלו טולן דרין  
תצרות ואמלחא עלו ההצר למשמש  
לצית חולקין בית דראוי לדירה  
בעינן ופת גמי אינו לרץ לתן כיון  
דלף מקרי דירה אין הדך בו אוסר  
כל בני חצר שאין רשותו כלום:  
דלף גרע מחצר. שאינו מקדוה  
והאי גמי סלק הקיפו וקדויו כמי  
שאינו נמלא שימור עומד באר  
החצר ותמן (עירובין דף פה:) דשימור  
טולן בארץ החצר. משום דעירוב  
החצר לצורף להבנים הוא להיות  
כולס כדרים בבית אחד הלך בעינן  
בית דראוי לדירה ושימור המצוי  
אינו אלא לנרץ ההצרות ותצרות אלו  
דירה נינהו והלכן כל בני דירה  
אלא בארץ של חצר דוי ובמסות  
ועל שערם אמה ומה  
ואט"נ

משתמר ויהיו כל החצרות כולן כאלו משמיען להיות אחד: **מינוע** לא גרסין. דאי משום נעירותא חרייבא נעירותא בעו ועוד בדכחא נאמר הוא בכלל ומעירוב פריך דבעאי בית דירה דקדמא דתקמן. חזר הכי גרסין **עירובי חצירות בחצר וספתא** וספתא אס **עירובי כו**. עירוב הגבוי מבתי החצר וזמנו בבית שער היינו קטן שלפני שער החצר או מבנים או מבחוץ ושומר הסתם יושב **אכסדרה**. שלפני הבית שקורין פורטקא: **מרפסא**. עליה ארובה על פני החצר על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה לפי מהלכותיה ודורין בכל אחת ואחת ועושין מרפסא ארובה לפני דפסת נכנסין ויוצאין כולן. מרפסא אלחייזר כולם אשקלא: אינו **עירובי חצירות בבית שחצר**. והאי בחצר דקמי ולא בארובה אלא בראות דקמי במבוי ה"י קאמר בחדת החצרות שצנחני ואלפוקי חצר על ל"י עירובי עופות ותיבא נעירובין ביבד מערב: (דף נה) ורגלים מלמדי. דכל בית שיש לירית קבע תמיד: **הכי קאמר אין לו מחלקת לפי פסחים**. חצר שהיו בתים פתוחין לה וחלקיה שני לא הם חצו לחלק ארבע של חצר זה שגנו שלמה בתים הקטנים שני לתיבה ויבאה שדרך החצר נכנסין ויוצאין לל הבתים לרבי"ה הפסחים: **ורב חסדא אמר**. אין צריך ליתן כל פתח אלא ד"א אמות נטול ד"א אמות במתך ונגעד כל רחבו לפרק משאו. ובית שוא ולא כרז חסדא: **דמי מילי**. דשקיל חלק בחצר בית דלמייהו ומהן על כל בני הישיבה שהיו במדרשו של רב אמי שקדירו בהמחל: **א** הוי מיעוט. שאין סופו להניח שם כל ו' מפני הפסד ממנו: ואמר

## מסורת הש"ס

(א) וְלֹא הָיָה בְּכַח יְדוּעָתוֹ  
 דַּמְנִיתוֹ. (ג) עֵירוּכֶן מִהָ:  
 (ד) גִּסְסוֹ. (ה) כִּי יֵצֵא יָדָיו  
 בַּחֲרָה. (ו) כִּשְׁמֵאל טוֹסֵף: אֵל.

לעזי רש"י

פודטק"א (סורק"א).  
אנסדרה.  
אלווי"ר (אלידו"ר).  
מרפסת.  
אשקל"א (דיגרי"ד).  
מדרגות.

מוסף רשמי

חצר לפי פתחיה  
מחולקת, הימה לו חצר  
ובה שני נמים וחד מן  
פתחיו לו שני פתחים  
לחצר, ולכית השני אין  
פתח לחצר אלא פתח אחד  
וחולק נכסיו פיו ונתן  
האחד לנאמן בני והשני  
לשמוען וחצר לא חילק, אלא  
כלו לפתוק את החצר וכל  
יש לו שני פתחים  
שני חלקים בחצר ואחיו  
טעל חלק אחד (בבב יא.)  
לכל פתח ופתח ארבע  
אמות. כיוצא במצר הלן  
מן הפתח כנוד הרומם כפי  
רוחם הפתח (רומם)